

Щоденний звіт № 220/2020

від 15 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

- Місія зафіксувала 4 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та не зафіксувала жодного такого порушення в Луганській області. За попередню добу СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та зафіксувала 7 таких порушень у Луганській області.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. У вечірній час безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у межах ділянок розведення в районах Золотого та Петрівського.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Команди СММ відвідали 2 пункти пропуску на кордоні в непідконтрольних урядові районах Луганської області.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- СММ і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування, зокрема в пунктах пропуску в непідконтрольних урядові районах поблизу Ізвариного та Северного в Луганській області, а також на блокпості збройних формувань неподалік Оленівки в Донецькій області*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 14 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському, Світлодарську та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 14 вересня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 15/09/2020

У Донецькій області Місія зафіксувала 4 порушення режиму припинення вогню — постріли зі стрілецької зброї в межах 5 км від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) (див. нижче). За попередню добу СММ не зафіксувала порушень режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За попередню добу СММ зафіксувала 7 порушень режиму припинення вогню (вибухи).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому досягнуто домовленості про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 1 037 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 189 вибухів, 9 невизначених боєприпасів і 13 освітлювальних ракет, а також 826 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівського

14 вересня, патрулюючи в підконтрольних урядові районах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Увечері 12 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 3 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України: одну на південній околиці н. п. Катеринівка (підконтрольний урядові, 64 км на захід від Луганська), приблизно за 1 км на східно-південний схід від північно-західного кута ділянки розведення, і ще двох неподалік її північно-східного кута.

14 вересня команда СММ бачила 6 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення; двоє з них у супроводі 3 осіб у захисному одязі пройшли углиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю та повернулися назад. Спостерігачі згодом побачили ще 2 членів збройних формувань (також із нарукавними пов'язками), які пройшли до того самого місця та потім повернулися.

Того ж дня південніше південного краю цієї ділянки розведення спостерігачі бачили, як 28 робітників із непідконтрольних урядові районів за допомогою важкої будівельної техніки здійснювали роботи обабіч автошляху Т1316. Команда Місії зауважила, що вздовж будівельного майданчика було встановлено 10 бетонних опор ліній електропередачі на західному боці дороги, а ще 7 опор були встановлені на протилежному боці. Крім того, спостерігачі зауважили, що ділянку західніше автошляху Т1316 заасфальтовано (як повідомлялося, з метою підготовки до облаштування автостоянки).

Увечері 12 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 2 осіб на колишній позиції Збройних сил України: одну приблизно за 1,5 км та ще одну приблизно за 500 м на східно-північний схід від південно-західного кута ділянки розведення. БПЛА також зафіксував ще одну людину на колишній позиції збройних формувань біля південно-східного кута ділянки розведення.

Упродовж дня 14 вересня, патрулюючи у 4 місцях поблизу ділянки розведення, команди Місії відзначили спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала озброєння за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області, зокрема в житловому кварталі (для отримання детальнішої інформації див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁵

СММ зафіксувала бойові броньовані машини в зоні безпеки з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області, а також у підконтрольному урядові районі Луганської області (для отримання детальнішої інформації див. таблицю нижче).

Наявність мін поблизу Старогнатівки Донецької області

13 вересня східніше н. п. Старогнатівка (підконтрольний урядові, 51 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії [знову](#) зафіксував 4 протитанкові міни (за оцінкою, належали Збройним силам України), установлені в один ряд поперек дороги, що веде до н. п. Біла Кам'янка (непідконтрольний урядові, 51 км на південь від Донецька).

Зусилля Місії зі сприяння уможливленню ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див вище), а також неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в Щасті.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення технічного обслуговування на залізничних коліях та видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), ремонтних робіт на об'єктах інфраструктури водопостачання поблизу н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також робіт із розмінування неподалік підконтрольних урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська), н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська) та н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська), зокрема для сприяння доступу до сільськогосподарських угідь.

СММ також і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС і здійснювала моніторинг безпекової ситуації в районі насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька). Здійснюючи спостереження приблизно за 1 км на північний захід від залізничної вокзалу в н. п. Ясинувата

⁵ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

(непідконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Донецька), спостерігачі чули 4 порушення режиму припинення вогню в межах 5 км від ДФС.

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

Упродовж приблизно 10 хвилин спостереження в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Ізварине (52 км на південний схід від Луганська) команда СММ бачила, що в черзі на виїзд/вихід з України стояли 71 автомобіль (зокрема 19 із табличками «ЛНР»), а також 4 пішоходи (2 чоловіки та 2 жінки віком 40–49 років). Через 5 хвилин член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район*.

Упродовж 10 хвилин спостереження на пішохідному пункті пропуску на кордоні біля н. п. Северний (50 км на південний схід від Луганська) команда Місії не зафіксувала переміщень в обох напрямках. Після прибуття член збройних формувань сказав патрулю СММ залишити цей район*.

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

14 вересня в Луганській області члени патруля Місії зауважили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 10:30 та 11:30, члени патруля Місії бачили загалом 850 осіб (різної статі та віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а загалом 50 осіб (різної статі та віку) очікували в протилежному напрямку. Спостерігачі також бачили гольф-кар, що курсував між новою секцією мосту та КПВВ.

У Донецькій області команда СММ зауважила, що КПВВ неподалік н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) і відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (23 км на південний захід від Донецька) функціонували.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ біля Новотроїцького з 09:00 до 11:45 та з 12:45 до 15:00, члени патруля Місії бачили, що до підконтрольних урядові районів в'їхали 7 автомобілів і 5 автобусів, а також увійшли 34 особи (різної статі та віку, зокрема 2 дитини). Спостерігачі також бачили, що в напрямку непідконтрольних урядові районів проїхали 14 автомобілів і 5 автобусів (із загалом приблизно 100 пасажирами, різної статі та віку), а також увійшли 118 осіб (різної статі та віку, зокрема 3 дітей).

На блокпості збройних формувань біля Оленівки в період між 08:44 та 12:00 і між 13:25 та 15:00 члени патруля Місії бачили, що до підконтрольних урядові районів в'їхали 8 автомобілів та 1 автобус, а також увійшли 43 особи (різної статі та віку, зокрема 9 дітей). Спостерігачі також бачили, що в напрямку непідконтрольних урядові районів проїхали 7 автомобілів та увійшли 53 особи (різної статі та віку, зокрема 3 дітей).

На цьому ж блокпості член міжнародної організації повідомив спостерігачам, що від 14 вересня тим, хто прямує через цей блокпост до непідконтрольних урядові районів як альтернатива 14-денному карантину пропонують за певну платню здати експрес-тести на COVID-19. Дві особи (жінки віком 40–49 та 50–59 років), що прямували з підконтрольних урядові районів, розповіли спостерігачам, що вони здали тести, які

проводили медпрацівники на блокпості. Жінки додали, що вони перед тим не знали, що така можливість існувала, і очікували, що їх помістять на карантин після прибуття до непідконтрольних урядові районів.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Львові, Одесі, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- 14 вересня в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Ізварине (непідконтрольний урядові, 52 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район.
- Того ж дня в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Северний (непідконтрольний урядові, 50 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район.
- Також того самого дня на блокпості збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) озброєний член збройних формувань не пропустив патруль Місії до підконтрольних урядові районів, пославшись на відсутність дозволу від своїх командирів.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування і вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- Пролітаючи над непідконтрольними урядові районами поблизу н. п. Григорівка (68 км на південь від Донецька) та біля н. п. Первомайське (59 км на південь від

Донецька), у двох окремих випадках 2 БПЛА СММ малого радіуса дії зазнали впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння)⁶.

⁶ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
12.09.2020	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	на території об'єкта поблизу житлового району в н. п. Калинове (35 км на північ від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
непідконтрольні уряду райони				
12.09.2020	7	танки (ймовірно Т-72 — 5 од., невстановленого типу — 2 од.)	на полігоні поблизу н. п. Новоселівка (37 км на північний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	3	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	навчальний полігон поблизу н. п. Покровка (36 км на схід від Донецька)	
	3	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		
	10	танк (невстановленого типу)		
	3	буксирувана гаубиця (ймовірно Д-30 «Жаба», 122 мм)		

Таблиця військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки⁷

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
11.09.2020	2	бронетранспортер (ймовірно БТР-70)	поблизу житлового району в н. п. Трьохізбенка (32 км на північний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	2	бойова броньована машина (типу БМП)		
12.09.2020	3	бойова машина піхоти (БМП-2)	поблизу н. п. Новоселівка Друга (69 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
13.09.2020	1	бойова броньована машина	поблизу н. п. Гранітне (60 км на південь від Донецька)	
	1	бойова машина піхоти (БМП-1)		
	1	бронетранспортер (типу БТР)	поблизу н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
12.09.2020	3	бойова броньована машина	на полігоні поблизу н. п. Новоселівка (37 км на північний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

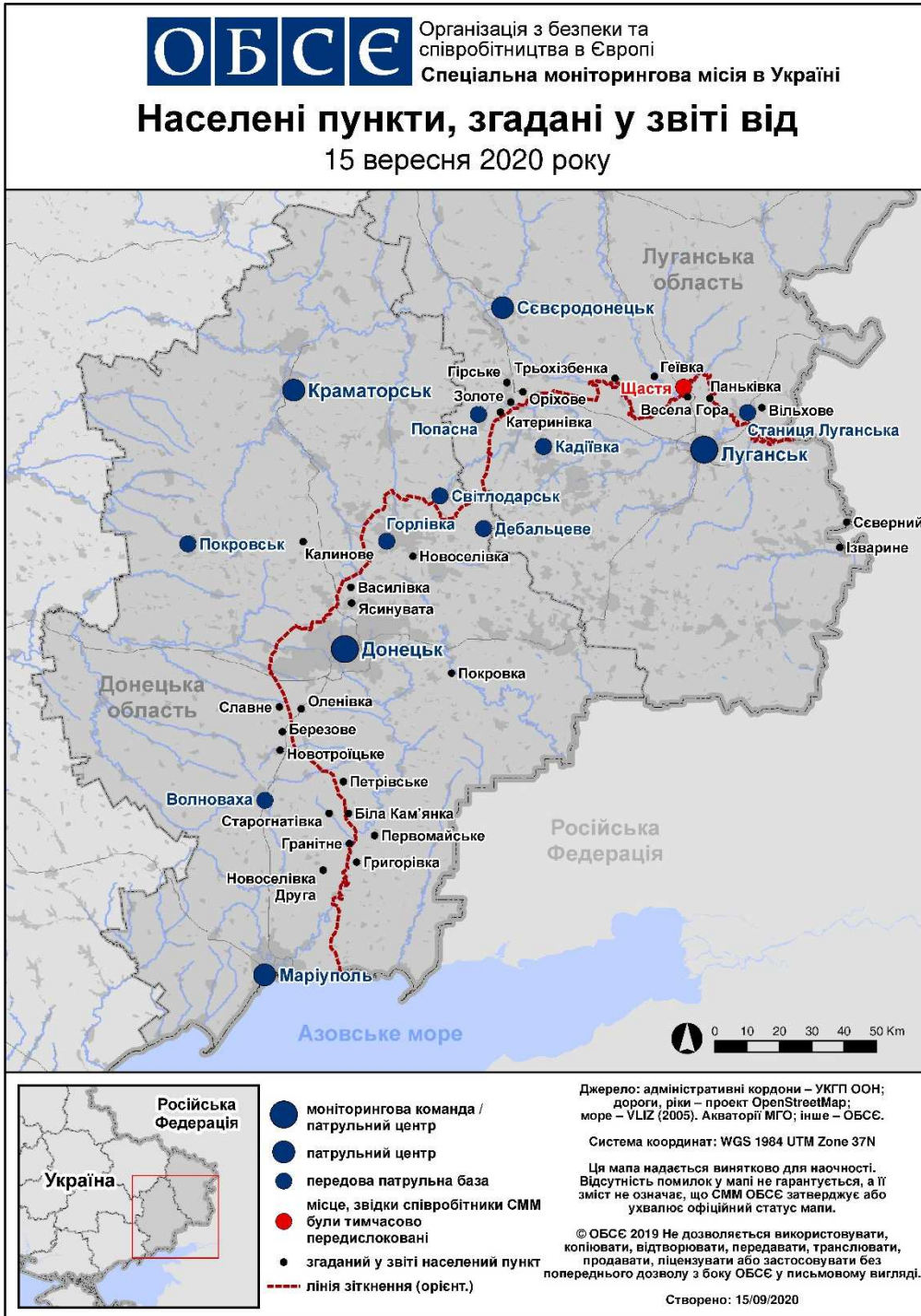
⁷ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 14 вересня 2020 р.⁸

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	1–2 км на ПдЗх	чули	4	постріл		стрілецька зброя	14.09, 09:16

⁸ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані вибухи і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁹

⁹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).